

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Elna nuo 1948 m.

ANTRADIENIS

Nr. 54 (4094)

Anykščiai,

1980 m. gegužės mėn. 6 d.

Kaina 2 kap.

Gegužės Pirmosios demonstracija Raudonojoje aikštėje

MASKVA. (TASS-ELTA). Sostinės darbo žmonių atstovų šventinė demonstracija, Gegužės Pirmąją įvykusi Raudonojoje aikštėje, dar kartą ryškiai parodė neišardomą partijos ir liaudies vienybę.

Siemet Gegužės Pirmąją perėmė estafetę iš puikios visos planetos šventės — V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių. Tarybinė liaudies pažymėdama šią reikšmingą datą naujais darbo laimėjimais, žengė dar vieną įtikinamą žingsnį įgyvendindama didingą šalies ekonominio ir socialinio vystymo programą, kurią numatė TSKP XXV suvažiavimas dešimtajam penkmečiui. Didelių mūsų daugiatautinių valstybės gyvenimo įvykių, socialistinės demokratijos šventė tapo neseniai įvykę rinkimai į sąjunginių ir autonominę respublikų Aukščiausiąsias Tarybas bei vietines Liaudies deputatų tarybas.

Raudonoji aikštė šventiškai papuošta.

Maskviečiai ir sostinės svečiai karštai ir nuširdžiai sveikina Komunistų partijos, Tarybų valstybės vadovus. Į Mauzoliejaus Centrinę tribūną pakyla draugai L. Brežnevai, J. Andropovai, K. Gromyka, A. Kirilenka, K. Cernenka, V. Grilinas, A. Kosyginas, M. Suslovai, N. Tichonovai, P. Demičevai, M. Gorbačiovi, V. Kuznecovai, B. Ponomarevi, M. Solomencevai, I. Kapitonovai.

vas, V. Dolgichas, M. Zimianinas, K. Rusakovas.

Šią šventės dieną tarybinė liaudies vėl patvirtina savo monolitinę vienybę su Lenino partija, kuri nuosekliai vykdo taiklų užsienio politiką.

Virš eisenos dalyvių gretų — raudoni transparentai su sveikinimais komunistų ir darbininkų partijoms, socialistinių šalių tautoms, tautoms, išsivadavusioms iš kolonijinio jungo ir kovojančioms didvyrišką kovą už nacionalinės nepriklausomybės stiprinimą ir socialinę pažangą.

Nuo Istorijos muziejaus įsileija į Raudonąją aikštę demonstrantų kolonos. Prieš — ordinų juostelėmis papuosta Maskvos miesto didvyrio vėliava. Garbinga teisė lydi vėliavą suteikta atstovams kolektyvų, kurie pagal praėjusių metų socialistinio lenktyniavimo rezultatus apdovanoti TSKP CK, TSRS Ministrų Tarybos, VPST ir VLKJS CK pereinamosiomis raudonosiomis vėliavomis.

Automobilio „ZIL“ make-tai — ypatinga „vizitinė kortelė“ kolonos, kuri viena iš pirmųjų įžengė į Raudonąją aikštę. Žygiuoja I. Lichachiovo gamyklos — Tarybų Sąjungos automobilių gamybos flagmano atstovai. Nesenai nuo „ZIL-o“ konvejerių nuvažiuo naujas automobilis su dizeliniu varikliu. Jis kur kas ekonomiškesnis už ankstesnius mode-

lius, gali vežti autotraukinių didelius krovinius. Šios mašinos — efektyvios ir kokybiškos — jau dalyvauja pavasario laukų darbuose.

Nuosekliai vykdyti visose liaudies ūkio grandyse darbo efektyvumo didinimo ir jo kokybės gerinimo kursą — šis svarbus uždavinys buvo vėl pabrėžtas TSKP CK 1979 m. lapkričio plenumo nutarimuose. Didinti darbo efektyvumą, gerinti jo kokybę — tai reiškia prisidėti prie tolesnio mūsų Tėvynės gerovės augimo, jos galios, gynybinio pajėgumo stiprinimo. Siekimas įgyvendinti šią partijos uždavinį, būdingas kiekvieno tarybinio darbo žmogaus nuolatinės veiklos bruožas.

Pro — Mauzoliejų žengia Vladimir Iljičiaus elektromechaninės gamyklos, TSRS 50-mečio automatinų linijų įmonės, gamyklos „Krasnyj proletarij“ Maskvos manevravimo stoties lokomotyvų depo, gamyklos „Serp i molot“, kombinato „Triochgor-naja manufaktūra“, „Dinamo“, „Komoresor“ ir kitų įmonių atstovai.

Maskva bus pirmoji socialistinės valstybės sostinė, kur liepos 19 d. suliepsnos XXII vasaros Olimpinių žaidynių ugnis. Sostinės statybininkams XXII olimpiados objektai Maskvoje — pirmieji, sparčiai statomi.

Į aikštę žengia naujos ir naujos demonstrantų kolonos. „Nivos“ kombainas pavaiduotas pamo, kurį neša Maskvos K. Timiriachevo žė-

Su taikos ir darbo vėliavomis

Šventinė darbo žmonių demonstracija Vilniuje

Trapi pavasario žaluma, atausa plazdančių vėliavų šilkui, perpinta ugningų transparentų juostomis, padabino Lenino aikštę — tradicinę Tarybų Lietuvos sostinės iškilmių vietą. Virš vyriausybės tribūnos raudono žudeklo fone — Vladimirio Lenino portretas. Abipus jo — lenininio TSKP CK Politinio biuro narių atvaizdai. Pavasario vėlyje plaukstosi TSRS ir Lietuvos TSR valstybinės vėliavos.

„Artėja dešimta valanda.

Į vyriausybės tribūną pakyla Lietuvos Komunistų partijos ir respublikos vyriausybės vadovai, kiti respublikos ir sostinės vadovaujantys darbuotojai, Vilniaus karinės įgulos atstovai. Priešais tribūną sustingsta darbinios karių gretos.

Lietuvos KP Centro Komiteto, respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo ir Ministrų Tarybos vardu šventinės demonstracijos dalyvius, visus respublikos darbo žmones su Gegužės Pirmosios švente sveikina Lietuvos KP Centro Komiteto sekretorius L. Sepetys.

Iškilmingai skamba TSRS ir Lietuvos TSR valstybiniai himnai. Darniomis gretomis pro tribūną žygiuoja Vilniaus įgulos kariai. Lenino prospektą užtvindę vilniečiai karštai sveikina patikimus Tėvynės sienų sargybinius — vaikaičius tarybinių karių, kurie prieš 35-erius metus atnešė žmonijai didžiąją pergaigę, taiką.

Tarytum pavasario gėlių laukas aikštė pražysta spalvingomis vėliavomis. Žengia respublikos jaunystė. Miesto viduriniųjų, profesinių technikos mokyklų auklėtiniai dėkoja partijai ir vyriausybei už nuolatinį rūpinimąsi jauna karta: už šviesią ateitį. Maskvos Olimpiados emblema puošia sportininkų kolonas. Dešimtys tūkstančių respublikos gyventojų dalyvavo judėjime „Nuo gintarinės Baltijos iki olimpinės Maskvos“, pasiekę reikšmingą laimėjimą, ruošdamiesi darbei ir Tėvynės gynybai. Pirmosiose gretose žengia tie, kurie gins tarybinio sporto garbę olimpinėse žaidynėse.

Vilniai džiaugsmingos, kupinos pasididžiavimo savo pasiekimais darbo žmonių kolonos. Gražiai pažymėję V. Lenino gimimo 110-ąsias metines, sostinės gamybininkai Gegužės Pirmosios išvakarėse raportavo apie tai, kad anksčiau laiko įvykdė keturių mėnesių darbų programą. Dabar beveik kas trečias Vilniuje pagamintas dir-

būnas žymimas valstybinių kokybės ženklų. Plėsdami socialistinį lenktyniavimą už darbo efektyvumą ir kokybę, daugiau kaip 10 tūkstančių dirbančiųjų įvykdė dešimtojo penkmečio uždavinius.

Darbo raportus neša pro tribūną žygiuojantys mašinų gamintojai. Antai V. Lenino skaičiavimo mašinų gamykloje pradėti gaminti naujos kartos kompiuteriai, kurie padės spręsti sudėtingus ekonomikos planavimo ir apskaitos uždavinius automatizuotose valdymo sistemose. Didelį efektą šalies liaudies ūkiui duos naujoji Statybos apdailos mašinų gamybinio susivienijimo daromi įrenginiai: jie keletriopai našesni už savo pirmtakus. Pjautuvo ir klijų emblema puošia „Neries“ gamybinio susivienijimo koloną. Jo kolektyvas ėmė tielti pramonėjančiam šalies žemės ūkiui naujus, labai galingus pašarų gamybos agregatus. Nuo primityviausių žagrų ir kiltų žemės ūkio padargų iki labai tikslių metalo pjovimo staklių gamybos — tokį kelią nuėjusi „Komunaro“ gamykla dabar tiekia savo produkciją visoms šalies ekonominiams rajonams, daugiau kaip 50-čiai pasaulio šalių.

Plojimais vilniečiai sveikina taiklausios profesijos žmones — statybininkus. Dabar sostinė kasmet gauna gerokai daugiau naujų butų negu jų buvo pastatyta per dvidešimt ikikarinį metų. Žaliosiose Santariškių apylinkėse kyla didžiausias Lietuvoje sveikatos miestelis. Studentų miestelyje, gražuosiuose Antakalnio pušynuose, įsikūrė V. Kapsuko universiteto ir Inžinerinio statybos instituto korpusai.

Gegužinė vilniečių elseną dar kartą pademonstravo glaudų susitelkimą apie Komunistų partiją, jos Centro Komitetą, pasiryžimą našiu darbu stiprinti brangiąją Tarybų šalį, taiką.

V. Bačius,
R. Čėsna
(ELTA)

Švenčia Anykščiai

Gegužės Pirmosios švenčių išvakarėse į Anykščių kultūros rūmus paminėti darbo žmonių tarptautinio solidarumo dieną gausiai rinkosi Anykščių miesto įmonių, įstaigų darbo žmonės, tarybiniai, partiniai darbuotojai, inteligentijos atstovai. Iškilmingo minėjimo metu Gegužės Pirmosios šventėms skirtą pranešimą skaitė LKP Anykščių rajono komiteto antrasis sekretorius D. Grabusovas. Plačiai apžvelgęs tarybinės liaudies iškovotas reikšmingas pergalės dešimtojo penkmečio metais įvairiose gyvenimo srityse ir svarbiausius paskutiniųjų dešimtojo penkmečio pasiekimus, pranešėjas pateikė nemažą konkrečių pavyzdžių, liudijančių apie mūsų rajono darbininkų bei žemdirbių pasiaukojančių darbui įrašytus gražius puslapius į dešimtojo penkmečio metraščių, apie

jų pasiryžimą garbingai įvykdyti TSKP XXV suvažiavimo iškeltus didingus uždavinius.

Po oficialios dalies Anykščių miesto savieiklininkai surengė šventinį koncertą.

Kaip ir dažna pavasarį, šių metų Gegužės Pirmosios rytą išėjusius į galvę anykščių sūliko žvarbus vėjas, dangumi plaukiantys pilki debesys. Tik vėliavomis, plakatais, šūkais spalvingai papuošti nauji namų kvartalai, įmonių fasadai kvietė švesti pavasario šventę. Tarptautinio darbo žmonių solidarumo ir brolybės dieną.

Visų demonstrantų, susirinkusių į Baranauko aikštę, nuotaika tadien buvo pakili. Prieš šventės, sutikdami V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių jubiliejų, rajono įmonių kolektyvų žmonės

pasidarbavo iš širdies, įdėdami visą savo sumanumą, ištvermę, atkaklumą: kad pirma laiko būtų įvykdytos baigiamųjų penkmečio metų uždavinys.

Daugelis demonstrantų iki įžymiojo jubiliejaus dienos jau buvo įvykdę asmeninę dešimtojo penkmečio darbų uždavinį ir švenčių išvakarėse dirbo ateinančio penkmečio saskaiton. Štai aikštėje išsiriakavusi darni „Žemūk-technikos“ rajono susivienijimo kolona. Jos gretose — lenininiais garbės raštais apdovanoti darbo spartuoliai: vairuotojai brigadininkai Algis Zilinskas, Pranas Motiejūnas, šaltkalvių brigadininkas Romas Anusevičius, šaltkalviai Juozas Staniūnas, Romualdas Bakanauskas. Sie vyrai pasižymėjo operatyvumu, stropumu, išvežiojant į rajono ūkius naują techniką bei atsargines dalis, nagarsėjo nagingumu ir

rukelta iš pusl.

Žinios apie sėjos eiga rajono ūkiuose

1980. V 5 d. (procentais)

Ūkio pavadinimas	Viso vasarinų	Grūdinių ir grūdinių ankščių	Bulvių	Ūkio pavadinimas	Viso vasarinų	Grūdinių ir grūdinių ankščių	Bulvių
Andrioniškis	21	37	—	Surdegis	23	39	×
„Anykščių šilelis“	9	16	18	Svėdasai	36	67	×
„Ateitis“	12	22	—	„Svyturys“	5	8	×
„Atžalynas“	13	22	—	„Už taiką“	13	19	—
„Aukštakalnis“	19	32	×	„Vienybė“	9	17	—
„Aušra“	25	46	×	Viso kolūktuose:	16	28	—
Cerniachovskio	14	24	—	Jakšiško t. ūkis	5	7	—
„Gimtoji žemė“	22	36	—	Naujasodžio t. ūkis	7	12	—
„Gintaras“	12	20	—	Raguvelės t. ūkis	9	15	×
K.Staro	6	10	—	Stakūniškio t. ūkis	11	15	×
Kurkliai	31	53	12	Sodininkystės t. ūkis	8	11	×
„Lenino keliu“	15	26	×	Elmininkų eksp. ūkis	5	8	—
Levaniškis	17	27	×	Aknytytų pagalb. ūkis	44	50	—
M. Melnikaitis	26	41	3	RAJONE:	15	24	7
„Nevežis“	13	14	24	×	ūkiai neaugina bulvių		
„Pirmyn į komunizmą“	12	20	×	Anykščių rajono valstybinis statistikos			
„Puntukas“	15	25	17	Informacinio skaičiavimo			
Skiemonys	7	13	—				

Paminėjo Gegužės Pirmąją

Vaikūnų kultūros namuose gausiai susirinkę „Lenino kelių“ kolūkiečiai žmonės iškilmingai pažymėjo Gegužės Pirmąją — tarplautingą darbo žmonių solidarumo dieną. Pranešėjas kolūkiečio pirmininkas Aleksandras Slavenškas plačiai apibūdino Tarybų šalies darbo žmonių laimėjimus, kuriuos jie pasiekė šio pavasario šventę. Susirinkime kalbėjo kolūkiečiai — Kauno politechnikumo direktorius Saulius Stankevičius, šio technikumio par-

tinės organizacijos sekretorius Rimantas Daujotas, dėstytoja Aldona Malakauskienė.

Darbo pirmūnai, geriausi ūkio gamybininkai mechanizatoriai Albinas Skrebė, Bronius Kovas, vairuotojai Petras Jasaitis, Povilas Rimkus, laukų darbininkė Bronė Paršienė ir eilė kitų buvo apdovanoti lenininiais Garbės raštais. Iškilmingai buvo pagerbti pirmojo šio metų ketvirčio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojai.

B. Vytaitis

Sventiškai nusiteikę rinkosi susivienijimo „Anykščių vynos“ darbininkai, inžinierijos technikos darbuotojai paminėti Gegužės Pirmosios šventę. Iškilmingai minėjimą įžanginiu žodžiu pradėjo susivienijimo vyriausiasis inžinierius P. Sablinskas. Pranešimą, skirtą Gegužės Pirmosios šventei, skaitė pirmosios partinės organizacijos biuro narys B. Milaševičius.

Iškilmingame minėjime dalyvavo partijos rajono komiteto narys, organizacinio skyriaus vedėjas M. Pribušauskas, kuris kolektyvui iškėlė partijos rajono komiteto ir rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto Garbės raštą už aukštą darbo kultūrą, III-čio laipsnio diplomą už pasieki-

mus socialistiniame lenktyniavimo pramonės įmonių tarpe bei vynu-lytviško kalvados gamybos cechui pereinamąjį prizmą „Geraiusias cechą“ už šio metų pirmo ketvirčio darbo rezultatus, o akumulatorinių vežimėlių brigadai, vadovaujamai V. Žilkaus, vyno išpilstymo brigadoms, vadovaujamoms E. Sarmalatos ir A. Radzevičienės bei krovėjų brigadai, vadovaujamai V. Jaknūno — lenininis garbės raštus.

Didelę grupę darbo pirmūnų, gamybos veteranų ir aktyvių visuomenininkų apdovanota lenininiais, susivienijimo garbės ir padėkos raštais.

A. Miliukas

Šventčia Anykščiai

atkel ta iš prus.

nuovokumu, grąžinant į riktuotę susidėvėjusius traktorius bei kombainus.

Anykščių Statybinių medžiagų kombinato kolonoje — apdovanota lenininis garbės raštu smelio karjero brigada. Sventiška nuotaka šios brigados žmonių velduose. Turi kuo pasidžiaugti ir pasididžiuoti brigados meistras Albinas Paršelis. Darbo šlovės III laipsnio ordininkas ekskavatorininkas Kęstutis Siaučius, jo darbo draugas Juozas Liogė. Iš jų iškastos viršplaninės žalios pagaminti geriausios rūšies kinesiškai, kistiolo indai.

Kasmet rajono centre ir ūkiuose vis daugiau statoma erdvių, dailių gyvenamųjų namų, gamybinių pastatų. Todėl daugelis aikštėse susirinkusių demonstrantų yra pasirinkę statybinių profesiją. Jų tarpe — Tarplautinės statybos organizacijos lenininiais garbės raštais apdovanotos darbininkės — mūrinių Gražina Giedrimienė, tinkuotoja-dažytoja Irena Mikėnienė, šios organizacijos vyr. darbu vykdytojas Vytautas Juška, brigadininkas Vilius Marcinkevičius, stropiai pasidarbavę, statydami „Gimtosios žemės“ kolūkiečių kultūros namus. Statybinių nešamų šūkliai ir negailės energijos ir sumanumo penkmečio užduotims laiku įvykdyti, statybos darbų kokybei gerinti.

Anykščių Mėlloracijos statybos-montavimo valdybos demonstrantų gretose — patys nagingiausi šios įmonės remonto tarnybos žmonės, kruopščiai paruošę techniką darbų sezonui. Jų tarpe au-

tošaltkalvis reguliuotojas Vytautas Vasiliauskas, šaltkalvis Antanas Skuja, pirmaujantys vairuotojai Tamojejus Leonovas ir Jonas Puodžiūnas. Su pagarba šie žmonės atsiliepia apie savo draugus, šventės dieną budėjusius darbo sargyboje, melioracijos objektuose. Drenąžą kolūkių laukuose tądien klojo Rimantas Miškinio. Vytauto Pakalnio, Broniaus Dapšio daugiakaušų ekskavatorių brigadų žmonės. Kaip ir žemdirbiai, melioratoriai panaudoja darbui kiekvieną palankesnio oro valandą.

Dešimta valanda. Tribūnoje — rajono vadovai, revoliucinių praeities kovų veteranai, darbo pirmūnai. Į susirinkusius anykštėnus ir visus rajono darbo žmones su šventiniu sveikinimu kreipiasi rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius. Jis pažymėjo, jog rajono darbo žmonės Gegužės šventės sutinka, įvykdę prisilmtus socialistinius įsipareigojimus. Ne vienos rajono įmonės ir ūkio kolektyvai, susumavus praėjusių metų ir šio metų pirmojo ketvirčio rezultatus, pripažinti sąjunginio ir respublikinio socialistinio lenktyniavimo nugalėtojai. Nelengvi buvo praėję metalo rajono žemdirbiams. Inoringas vasaris trukdo sėdinti sėli, tačiau duonos augintojai atkakliai deda pamatą būsimam derliui.

Kartu su mumis, — pasibėrė kalbėtojas, — šią dieną šventčia visos šalies, visos planetos darbo žmonės, kovojantys už tvirtą taiką, socialinę pažangą. Šiuo metu, kai reakcingi JAV imperializmo sluoksniai didina tarplautinį įtampą, TSKP Centro Komitetas, Tarybinė Vyriausybė doro viską, kad būtų išsaugota žemėje taika. Mūsų šalies Vyriausybės

(Pabaiga. Pradžia Nr. 53)

Netiesa būtų tikinti, kad pirmininkas paskendęs žmonių rūpesčiuose, iš jų mažai reikalavo. Dar ir kaip. Aną minėtą rugpjūtį mažiau mechanizatoriai dirbo su tamsa, apsišviesdami savo darbo barą. „O kaip kitaip?.. Pietų metu pasiferau, kaip čia vyrai užbaigus šį lauką... Vyrų žino, jog ne taip dažnai, jog ne be reikalo. Pasišviesdavo pavakaro...“. Ir baigė. Juos surinko iš laukų ūkio autobusas, išvežiojo. Buvo čia ir pirmininkas. Padėkojo. Kažkaip tas atskirai vienas, kad ir ne tiek jau didelis darbas, bet kartu įveiktas, pasirodė ne taip sunkus, įgavo reikšmės. Tada pagalvojau, kad mechanizatoriai taip sutartinai padirbėjo ūkio labui, o kartu ir tau, pirmininke... O kas čia ne taip?..

Apsilankant „Atžalyno“ pirmininką pasitalki sutikti dažniausiai išgyvenant koki nors vsų rūpestį. Žmogaus dienas dažniausia ir žymi daug visokio didumo darbų ir kartu koks nors didelis visų jų. Kai sutikau jį praėjusio rudens spalį, tik ką perskaičiusį M. Suslovo pranešimą sąjunginiame ideologinių darbuotojų pasitarime, jis visą laiką balsu galvojo, kartojto partinį raginimą vadovams, kad žodžiai nesiskirtų nuo darbų. Sakė: „Žinoma, taip, ir tik-tai taip... Mes gi komunistai! Bet, sakyk, kaip?.. Na štai dažnai žmonės mato viena, o girdi kita... Gal atrodą paprastas reikalas. Štai neseniai vienas valdžios žmogus man sako, kad reikia priprast, kad laikini sunkumai... Jiems bėpiga, kai reikia kalbėti su manimi.

Man gi su kaime žmogumi. O juk žmonės iki šiol manimi tikli... Bet čia ne aš svarbiausia — mūsų bendras, didelis reikalas“.

Brangus pirmininkei tas tikėjimas. Jis pelnytą sunkiai, tiksliau įkeistas, atiduodant už tai gražiausius gyvenimo metus. „Kaip gi mes galime toliau ne iki galo ti-

gal skamba. O ar žinoma kam, jog nėra tam žemės darbininkui nei šeštadienio, nei sekmadienio?.. Kam tie pinigai, puošnūs drabužiai? Kas iš tų centnerių, jei daug kam iš mūsų per didelė teisė į prakaitą! Ne, mes savo ūkyje vieną dieną savaitėje skirsim poilsiui, kultūriniam

šventės, naujų metų šandros sutiktuvės ir kitos progos. Gal todėl j ūkį ne vienas iš miesto sugrįžo. yra jaunų šeimų, nestinga vyrų (jų ūkyje daugiau nei moterų!). nebogi reikalai su dirbančiųjų mokymusi.

„Ne mano dėka, — sako pirmininkas. — Jokių būdu. Žmonės nori, stengiasi, siūlo... O dažnai rengiamų susirinkimų nemėgsta. Gaišavimas vienas, sako. Kiek kartų iš partinės tribūnos smerkia šį praktiką, o patikėk, per tą laiką privalomų susirinkimų padvigubėjo. Septyni neįsveigiami susirinkimai ūkyje per mėnesį! O kur mano išvykos į rajono centrą, kartais į Vilnių.

Kai sykį pavakare sutemo, negalėjome žvalgytis po laukus, aplankėme kelis klemus. A. Sereika Budriuose džiaugėsi pamatęs savo namuose pirmininką. Tas pats kiur: atvažiuoja, nesvarstęs žengia į trobą... Ten irgi nenustamba. Nesvarbu — ar košia pieną tuo metu, ar skalbia, ar skaito kas... atėjo lauktas. Sudera su senais žmonėmis: „Su senesniu žmogumi įdomu. Gali pasitikrinti savo sumanymus. O be to, kas kad senas. Štai „Atžalyno“ — 36 procentai pagaminamo pieno iš kolūkiečių kiemų, dažniausia pagyvenusių. O kiek nupeniama? Kiek jų padeda šeimose, vaikus auginant. Socialistinis pelnas... Visa susumavus, tai tie žmonės irgi labai svarbi kolektyvo jėga. O ko-
* * *
„išmintis“.

atkel ta iš prus.

Jeigu gyvenimui esi neabejingas Česlovas Kudaba

kėdami vieni kitais...“ — kartojto.

Visai galima įsivaizduoti vadovo veiklos sritį, kurią vadiname trivialiai — darbas su žmonėmis. A. Žibutis nevadina to nuolatinio santykiavimo su žmonėmis darbu. Jis tokio atskiro darbo ne planuoja, neskiria jam laiko, nenumato. Tai jo veikloje yra panašus į „šventą kasdienybę“, kurioje žmogus gyvena, veikia, pamažu tirpsta, save kasdien įkeisdamas ir įkeisdamas... Vadovus pagal jų santykį su kolektyvu gal būtų galima padalinti į tokius, kurie bendraudami su kolektyvu ieško išeities (bėga nuo rūpesčių) ir tokius, kurie ieško kelio. Tą mintį pakišo vienas iš pasiūlymų „Atžalyno“ raštinėje per patį darbmetį. Pirmininkas tądien mažai kalbėjo. Jis pakartojto vieną žodį iš mano pasakytų sententų ir šypsodamasis tęsė: „žemės darbininkas... Neblo-

poreikiams. Nuo to gamybos reikalai tik pagerės...“.

Apie žmones dar pasikalbėjome. Pirmininkas, pamatęs, moka gėrėtis darbo žmogumi. Žmonės kaime, anot jo, po senovai labai geri. Jie ištikimi žemei, darbui, dažnai ir „savo vargui“, nuo kurio galėtų pasitraukti, bet pasilieka prie jų, kitas turėdamas teisę perduoti sunkumus kitiems. Pirmininkas didžiavosi Mykolu Norikūnu, tuo nuostabių auksarankių, auksaminių mechanizatorių, paskui kurį eina jaunimas, nori su juo būti, seka juo. Minėjo Zigmą Tomkevičių. Dar niekas nekalbėjo apie jaunųjų globėjus, o ūkis tokius turėjo. Kolektyvo buities turinyje, kultūroje daug kas maloniai apsidžiaugė ūkio moterų veiklos dėka. Čia ir meno savi-veiklos etnografinės formos, liaudies dailė, turiningos

Kolūkiečių kalvis

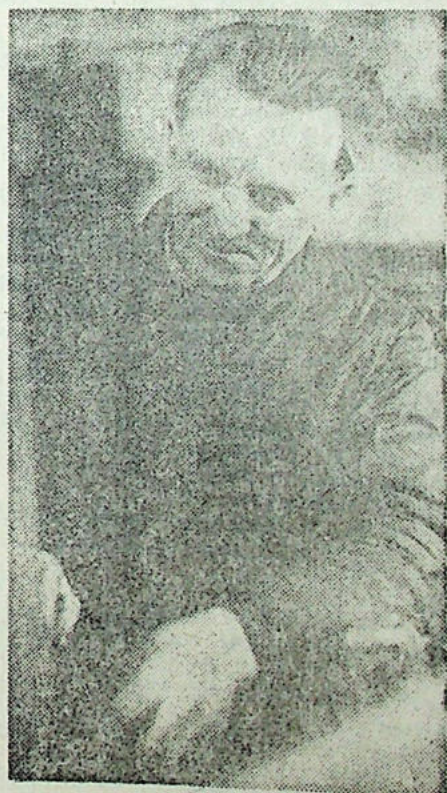
Būna, kad pačiame darbymeio įkarštyje sugenda kuri nors žemės ūkio mašina ar agregatas. Tuomet dirbtuvių vedėjas Valius Vitkus, — jo darbščios rankos, sumanumas labai praverčia remontuojant techniką. Be to, Petras yra patiekęs ne vieną racionalizatorių pasiūlymą, supaprastinusį, palengvinusį mechanizatorių darbą. Be jo nukaldintų gaminių neapsieiti ir kolūkiečių statybinių. O ką mūsų kalvis kala, nukala gerai.

Kas tiesa, tai tiesa. Kalvės duris pravėrusiems vyrams Petras visuomet pagelbsti. Per ilgus darbo metus gerai įsisavino kalvystės, suvirinimo ir kitus darbus. Tai labai praverčia pavasario, vasaros darbymečių metu, kai dirbtuvės ištuštėja, į jas užsuka tik bėdos prispirti mechanizatoriai.

Trumpai valandžiukei atitraukęs nuo žaidro, kaip visuomet gerai nusiteikęs, Petras Cepėnas išsipasakoja. Gimė, augo neturtingų valstiečių šeimoje. Trys hektarai smėlyno anais laikais vos išmaitino gausią šeimyną. Nuo tų smėlynų ir kaimas Pustinkos vardą gavęs, mat, pavasario vėjai čia smiltis gajiniojo. Bet vietos gražios —

Pašventupiai. Meilė giminei, nors ir neturtingai, priėjo prie tėvų sodybos, kurioje už poros metų bus nugyventa šešiasdešimt. Nelengvi buvo pirmi kolektyvinio darbo žingsniai tik susikūrusiame kolūkyje. Petras dar kelis metus brigadininku dirbo, bet visą laiką tarsi jautė trauką į kalvę, kur iš žaizduojančios geležies gali nukalti ką tik panorėsi. Kolūkis statėsi, plėtėsi, grąžėjo. Su metais ir gyvenimas gėrynėjo. Seną arklį inventorių pakeitė galingos ir našios žemės ūkio mašinos. Naujose tipinėse mechaninėse dirbtuvėse įsikūrė kolūkiečių kalvė, kurioje darbas žymiai palengvėjo. Bet kalvio pagalbininkai liko tie patys: ugnimi purkščias žaizdras, sunkus kūrjis ir priekalas. Ši darba reikia mylėti, matyti jame prasmę, kad žmonės paėmė į rankas tavo gaminių pasakytą — „tai bent padaryta“.

Sumojes, kad Petras iki sąžiningai užtarnauto poilsio, pensijos, beliko tik pusantros metų — prasiitariau, ar nesiruošia kalvystę mesti. Juk gyvena prie upės, galėtų ramiai pažvejoti ar šiaip

kuo užsiimti. Dabar gi j darba kasdien po tris kilometrus pėsčiomis.

— Nieko panašaus. Sveikatos dar turiu. Kai darbas patinka, esi pripratęs ir žinai, kad jis reikalingas žmonėms, dirbti nesunku.

Matau, kaip kalvio akys sužybsi linksmos ugnies, tarsi karštos žaizdos ugnies atšvaitai. Tikiu, kad jis dar daug metų vikriai suksis kalvėje ir j užuominas apie poilsį panašiai kaip man atsakys.

J. Junevičius

Antoriaus nuot. auksas: „Už taiką“ ir „io kalvis Petras Cepėnas.

Gegužė — vandens švarumo mėnuo

Gamtos apsaugos įstatyme surašyti visi saugotini gamtos objektai. Tarp jų ir vanduo. Svarus vanduo tai gyvybė, tai malonus poilsis, gausus žvejo laimikis.

Plečiantis pramonei ir intensyviai žemės ūkio gamybai, vis dažniau iškyla grėsmė vandeniui užteršimui. Todėl kiekvienais metais partija ir vyriausybė skiria vis didesnę dėmesį atvirų ir požeminių vandenių apsaugai. Tarybiniai vandens įstatymai įpareigoja kuo efektyviausiai, moksliskai pagrįstai naudoti vandenį ir apsaugoti juos nuo teršimo, šukšlinimo ir išsekimo. Todėl kasmet gegužės mėnuo yra skelbiamas vandens švarumo mėnesiu.

Visoms įmonėms, organizacijoms ir ūkiams reikia sudaryti vandens išteklių racionalaus naudojimo ir apsaugos priemonių planus, sutvarkyti prie teritorijose esančių vandens telkinių sudarytas ir natūralias vandens apsaugos juostas, iš-

skirti reikiamo pločio juostas ir įrengti ten, kur jų nėra.

Suremontuokime turimus vandens valymo įrenginius ir užtikrinkime, kad jie efektyviai dirbtų, kad būtų pasiekiamas aukščiausias apvalymo laipsnis. Nepamirškime valymo įrenginių aplinkos.

Tinkamai sutvarkykime degalų, tepalų ūkį, autoplavyklą. Pasiekime, kad natūralios produktai nebūtų teršiami žeme ir vanduo.

Ūkiams, naudojantiems biuras mineralines trąšas, amoniakinį vandenį ir nuodinguosius chemikalus, reikia sutvarkyti jų saugyklas, sandėlius, o naudojant griežtai laikytis gamtos apsaugos reikalavimų.

Dėkime visas pastangas, kad mūsų upės į Baltijos jūrą plukdytų tikiai švarų vandenį!

J. Palulis

Anykščių melioracijos eksploatavimo valdybos vyr. inžinierius vandens ištekliams

Ekspонатų rinkimo metas

Arklio muziejaus taryba buvo susirinkusi į ataskaitinį posėdį. Pranešimą padarė šios tarybos pirmininkas profesorius P. Vasiūnas. Pranešėjas aptarė tarybos narių laukiančius darbus, muziejaus perspektyvas. LTSR Žemdirbystės instituto vyr. mokslinis bendradarbis, žemės ūkio mokslų kandidatas J. Povilaitis, vadovaujantis arklio inventoriaus rinkimui respublikoje, kalbėjo apie šiame darbe iškylusias problemas. Savo mintimis dalijosi LTSR Žemės ūkio akademijos profesorius, žemės ūkio mokslų daktaras G. Jocius, Vilniaus valstybinio universiteto prekybos-ekonomikos fakulteto profesorius M. Gregorauskas, LTSR Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirmininko pavaduotojas K. Račkauskas, LTSR Istorijos etnografijos muziejaus direktorė A. Jankevičienė, šio muziejaus skyriaus vedėja S. Bernotienė ir kiti svečiai, žemės ūkio ir Veterinarijos

akademijų atstovai.

Apžvelgus Arklio muziejaus sukaupius ekspozitus, buvo pastebėta, kad dar trūksta baldų, apynasių ir kitų įvairių pakinkų, raitelio ir važiuotojo aprangos: drabužių, apavų, ginklų, šienkarių, virvių ir kitokių darbo inventoriaus priedų, taip pat akėčių, plūgų. A. Baranauskas ir A. Vienuolio-Zukausko memorialinio muziejaus direktorė T. Mikeliūnaitė, Arklio muziejaus tarybos sekretorė, savo kalboje pabrėžė, kad daiktas, perduodamas muziejui, dar ne ekspozitatas, jeigu neužrašyta jo istorija. Todėl, veždami muziejui ekspozitus, nepamirškime kuo išsamiau apie juos papasakoti.

Vasara — patogiausias ekspozitų rinkimo metas. Muziejaus taryba tikisi, kad šią vasarą Arklio muziejus praturtės įvairiais valstiečių darbus menančiais daiktais, turinčiais įdomią savo istoriją.

M. Giedrienė

Tėvų ir mokyklos šventė

Gegužės švenčių išvakarėse Raguvėlės aštuonmetėje mokykloje įvyko baigiamasis Tėvų pedagogikos fakulteto užsiėmimas tema „Žemė laukia darbščių rankų“. Šio renginio metu tėvai išgirdo gal būt ne naujas, bet labai reikalingas aktualias tiesas apie darbo reikšmę, apie žemdirbio profesiją, apie vasaros darbo ir poilsio organizavimą ir kt. Šventės metu daug gerų minčių išsako „Nevežio“ kolūko pirmininkas (Panevežio raj.) A. Buinauskas, mokyklos direktorė V. Laurenčiukienė, Raguvėlės tarybinio ūkio pirmininkas, partinės organizacijos sekretorius V. Aninkevičius, aštuntos klasės vadovė A. Silinskienė, tėvų komiteto nariai B. Banevičienė, V. Zukauskas ir kiti.

Tėvai ir mokytojai, susibūrę į agitmeninę brigadą, suvaidino savo kūrybos scenos vaidelį „Vingiu Jonas darbtyje“, sudainavo kupletus, kur taikliai išjuokiami tėvai, nesirūpinantys vaikų auklėjimu, arba juos pernelyg lepinantys.

J. Greičiūnas

Raguvėlės aštuonmetės mokyklos tėvų komiteto narys

Jeigu gyvenimui esi neabejingas

atkelta iš 2 pusl.

Ištis, malonu tose gryčiose. Pas A. Sereiką įžengus nuostabus kvapas. Sviežia duona velka iš krosnies... Sereikienė neša, o jos žmogus: „duok drūtesnį...“. Pasirodo aštuoniuose ūkio kiemuose tokią kepa. Ar kas supras, kiek malonumo teikia kaimiškam miestiečiui naminės šiltos duonos kvapas. Po tiek metų... „O da kad taip sviesto Sereikien, ir mes užsitempume...“ — pajutęs mano svaigulį tarė pirmininkas.

Idomu su A. Zibučiu dalytis po „Atžalyno“ laukus. Į bet kurią pusę nuo rastinės pasukus atsiskleidžia banguoti toliai — platus, bet ne beribiai. Jie kaip taisyklė užsiskleidžia miškais. Miškas ūkyje ypač branginamas. Juolab, kad nuo seno jo ne daug. Jeigu naudmenos respublikoje užima tik apie pusę (truputį daugiau) ploto, tai šiame ūkyje jos kone ventisios, plyti ne mažiau trijų ketvirtadalių plote. Dėl to požiūris į dar turimus miškus toks pat rimtas, kaip ir į dirbamas plantacijas.

Ūkio gamybos rodikliais skaitytojo nevarginsime. Jie yra. Yra čia solidūs centrai: pieno, grūdų, mėsos. Rūpinamasi tolimesniu ūkio gamybos tobulinimu. Jau akivaizdus ūkio kaip gerai suderintos gamybinės sistemos kontūrai. Antai, statomas mechanizacijos kiemas — vienoje vietoje, stambus, šiuolaikinis. Vienas milijonas 36 tūkstančiai rub. vertės kompleksas. Ūkis pajėgus tokios vertės įmonę pasistatyti! Tiek šis, tiek gyvulininkystės kompleksai aplinkos vandenų požiūriu yra uždari, neteršiantys. Nesvarbu, kad visai tai kainuoja. Tokia nūdienio gyvenimo ekoiloginė taisyklė, gamybos ir buities kultūra.

Dabar statoma valgyklaparduotuvė. Ūkyje, kuris, kaip minėta, neturi ypatingos gamtinės aplinkos, toji aplinka įmanomais būdais

gerinama, turtinama. Antai atkurtas vienintelis natūralus ūkio ribose Budrių ežerėlis; kažkada A. Zibučio pirmtakų keičiant gamtą pasiskubinta jį nuleisti. Nevežio papildymo vandens baseinas plačiai išsiliejęs ūkio žemių šiauriniu pakraščiu. Čia esantys miškai bei miškeliai saugomi, formuojasi rekreacinė juosta. Užtvinkla vandens telkinių. Taigi, kultūrinant ūkio teritoriją, moderninant ją neatsitiko tai, ko paprastai bijomasi — nenuskurdinta ji. Atvirkščiai, praturtėjo: pasipuošė vandenų telkiniais, išgrąžėjo miškais.

Ūkio buities kultūros nūnai nesukursi be ekonominio pagrindo. Tarkom visko neįveiksi. Ir atvirkščiai: argi galima rezultatų maksimumo vaikantis pamiršti žmones. Jais verta pasikliauti. Žmonės mėgsta dalyvauti visiems aiškiuose, visiems rūpimuose, reikalinguose darbuose. Pirmininkas džiaugiasi, kad „Atžalyno“ daugelis persiėmė aplinkos gerinimo poreikiu, kažkokia aistra. Stai Gudėnų sodyba, buvusi pilka, kokia nors iniciatyva tvarkos palaikyne neišsiskyrus. Nūnai negali praeit nesustojes ties ja, jos gėlyna. O tokių kiemų vien už kitą ne blogesnių kiek! Salia savo kiemų, žmonės pasišventę dirba ir visuomeninį aplinkos priežiūros, gerinimo darbą. Žiemos metu ūkio vyrai, kartu su jais pirmininkas, kvartalas po kvartalo baigia patys nuveikti ūkio miško tvarkos darbus. Pastebimai gėryni keičiasi tie ūkio tarpulaukiai, dunkstantys miškai, kai kurie, nežinint lygumos, miško parkais išrodyti pradeda.

Reikia gyvenimą, anot pirmininko, turtinti. Našumas visų pirma, bet be kultūros nėra gyvybingumo, tvirtumo. Gyvenimo turinį būtina pildyti kultūros vertybėmis, puošti jį, taurinti. Uždarbis dar ne viskas, jei gyvenimo tikslas tik juo baigiasi... Kam jis? Ar moka žmonės jį, tą uždarbį, paversti gėryne, džiaugsmu, laime... Reikia galvoti ir apie tai. Kol ūkyje gyvena apie 900 žmonių, yra apie keturiasdešimt

asmeninių automobilių. Tiesa, dar visi vienu metu į juos nesusėstų. Bet kas ant- rą kartą, pakaitomis, jau gali.Neblogai. Yra autobusas. Mėgstamos kelionės. Žmonės ieško naujų, modernių daiktų, kultūros reikmenų. Visa tai bendrame komplekse yra normali. „Nuo to bendro gėrio siekio, patikėk, pastebiu, žmonės keičiasi...“ — džiaugiasi pirmininkas. Kal žmogų supa tvarka, ateina įprotis ne tik gražiau gyventi, bet ir pilniau, nuosirdiau jausti, mąstyti, linkėti...

Vienas iš tų nedidelių mūsų pasimatymų „Atžalyno“ buvo kiek kitoks. Radau pirmininką prisilėgta rūpesčio. Kalbėjome apie šį bei tą, o pirmininko atodūsiuose laučiau kažką sunkų užkūrus.

„Kaip galvoji, ar žmogus turi teisę į pakylimą?.. Gal tegul jis geriau gyvena bent klaidoje, negu kad iš gyvenimo visai pasitraukia...“. Įsišneka. Būta gero žmogaus, gero darbininko, ir šelmoje reikalingo, gero... kai negėrė. Žinai, jis daug kartų man žadėjo, kone prisiekinėjo. Pasitaikydavo negeras kartais netrupai ir vėl... Bėda... Ana savaitė su juo pakalbėjau. Gal kiek labiau įkalbinėjau mest. Ir jis man sakė, kad negalys į akis žiūrėti, nes daug buvo žadėjęs, netesėjęs... Bet šis pažadas, anot jo, būslas ne toks. Paskutinė... Ir buvo, tiesa, naskutinis. Išlisa savaitė dirbo... Jau džiaugaus. O po to vėl puolė ir...
Negalėjo žmogus sumelaves gyventi... grįžti, vėl riedėti... Tai va, sakau, gal ir aš kaltas?.. Būty gyvenęs, kad ir toks... Rasi vėliau būtu supratęs... Ale, matai, negalėjo... Ak brangiai moka... O ūkyje dar keli tokie. Ką nedarau, kaip nekovoju — aiškumo šiame bare neturiu.

Aiškumo, laimės žmogus slekia visa laiką, kuris jam no saule išpuola. Tiki laime. Bet laimės laikai juk pasi- baigė. Pasikliauti loterijine sėkme neverta. Kai tos sėkmės mažiau, žinrėk, tikėdamas pats savimi, kad tik šį kartą, kad nedaug, kad su saiku... bando gyventi pakly-

dimo iluzijoje...
Ilgai kalbėjome, tą patį kartojome — kodėl? Juk gyvenimas šiandien neblogas, apie duoną galvot nereikia. Yra progų įdomiau realizuoti uždarbį. Gal paikumas, darbo vengimas. Ne, dažnai tai geri darbininkai. Kažkoks įgimtas nusivylimas... „Sakai įgimtas?..“, „Aš taip galvoju...“. Iš tiesų, gal nuo mažystės žmogus neišmokytas nesėkmių pakelti, išvertti. Gal tikrai...
Ar mes pastebėjome mažą vaikutį, kai jis, nepripažęs matyti saulę, tą pačią di- džioję, karštą mūsų gamtos motiną, kažką daro rankutėmis. Jis gauda ją, stengiasi patį saulės obuolį palmti... Jis auga. Kasdien slekia tei- svybės obuolio, pasitikėjimo obuolio, draugystės, meilės... Argi iš ellės ir turi sekis? Reikia nuo vaikystės žmogu- je grūdinti tikėjimą gyvenimu. Savo reikalingumu, rei- kalingumu visuomenei, sei- mai. Žmogus privalo kažką didelio turėti, už ko sunkia valandą galėtų laikyti. O mūsų gyvenime, kaip nebūtu gėda, tokia minutė dailomės kuo greičiau apsvaigimo la- šų. Ir tapo tai kone tradici- ja. Ir sąlygos tam visur ir visada užtikrintos. O po to atsilinka baisiausia — žmo- gus lieka vienas, nereikalin- gas. Didžiausia laimė būti reikalingu žmonėms, su jais kartu gyvenamam laikmečiui. Ir dar, truputį reikią turėti savo, neliečiamo...
Pirmininkas A. Zibutis ką turi? Be viso to, apie ką iki šiol kalbėjome? Auga du sū- nūs... Statosi šeima namus... Jau šimtai kiemų suresta ūkyje, reikia pagaliau ir sa- vo. Šeima dar jauna, vad- nasti turtinga tuo, jog turi laiko limitą, ygal būt seksis. Visi toje šeimoje turi darbo rūpestį, džiaugsmus, sva- jo- nes. Žmonai medicina, vie- nam sūnui kalbos, tėsėds da- lykai, kitam miškai... Tėvų taipogi rūpi laisvu metu miš- kai... „Žinai, man patinka miškas, žvėrys, medžioklė... Bet ne svarbiausia tai. Įdo- miau, kaip gl visa gamtoje pasidaro?.. Paslaptis ten kaž- kokia yra... Žinai, jei aš sto- stu, o tikriausiai stotiu dar į aukštąją mokyklą neakivaiz- džiai, tai dėl tos paslapties...“

Linksmą vakaronę prisiminus

Suguzėjo, susirinko svele- liai į Anykščių kultūros rū- muose surengtą linksmą kraštotyrininkų vakaronę. Iš- taiginga kepure pasipuošęs pasirodęs kvieslys R. Kutka mostelėjo savo krivule ir vi- sus sveltinai pakvietė į va- karonę. Kvieslio vedini, įsi- kibe į storą ir ilgą virvę sve- teliai, atbulomis eidami, už- kopė laiptais į salę, sėdosi už apkrautų senovinių val- giais skobnių. Tačiau ne pa- valgyti ar ūsus alutęje pa- mirkti susirinko žmonės, o pasiklausyti, kokie šmaikštūs buvo senelių liežuviai, ko- kios skambios jų dainos.

Anykščių krašto liaudiškos dainos pavilijo ir garbingus svečius iš Vilniaus bei Kau- no. Anykštėnų vakaronėje dalyvavo LTSR Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirmininko pava- duotojas K. Račkauskas, LTSR Žemės ūkio akademi- jos profesorius P. Vasiūnas- kas ir G. Jocius, VVU pro- fesorius N. Gregorauskas, atstovai iš VVU Pažangio- sios minties muziejaus, LTSR Žemės ūkio ir Veteri- narijos akademijų, LTSR Is- torijos etnografijos muzie- jaus.

Jautriai palietė sielos sty- gas lyriškos senovinės dai-

nos, A. Baranausko giesmės, kurias sudainavo tautiniais drabužiais pasirėdžiusios nuometuotos dainininkės J. Marciukienė, S. Pakalni- enė ir E. Petrukiene. O kas besu- skaitėtuos, kiek tą vakarą at- liko dainų Svėdasų etnogra- finio ansamblio moterys, ku- rioms vadovauja O. Jėckienė ir D. Sudnūtė. Lyriškas dai- nas keitė humoristinės, kurias sudainavo duetas C. Saka- lauskas ir R. Cepkevičius, o jas — senoviniai šokiai.

Pasiziūrėję į svėdasiškes moteris, iš jų pasimokę, mik- lino sveteliai kojas, trypdami krakoviaką, liaudišką pol- kutę, valsą ar kitą mūsų se- nenų šokį.

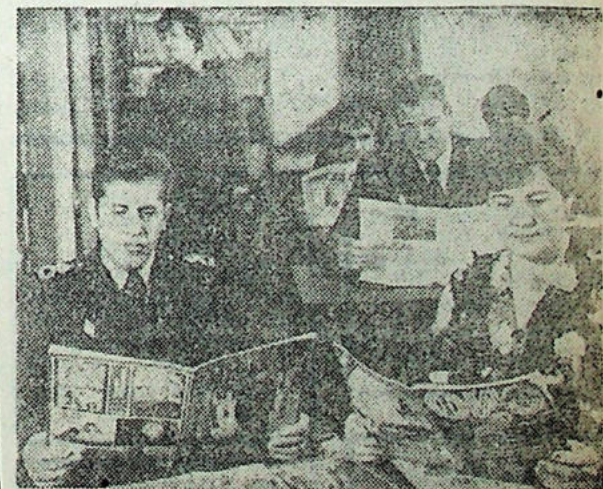
Vakaronėje turėjo progą „pašlovinti“ savo garstąją vyžą kavarskiečiai, pasireikš- ti Anykščių „gražuošės mer- gos“. Gražūs žodžiai buvo paskirti senovinei klumpei, duonai, ližei. Didelį svečių prielankumą pelnė liaudies gydytojas žolininkas arba liaudiškai vadinamas nuod- ninku. Jo vaidmenį atliko P. Gindrenas, kuris, prisikroves pintinę buteliukų, gatėjo kiekvieną svečią išgydyti nuo bet kokios ligos. Ne ma- žesnių simpatijų susilaukė ir iš raistų vakaronės atbildė- jęs velnias, kurį meistriškai

suvaidino A. Gogelis. Karštų plojimų nusipelnė ragana — E. Baniene, atlėkusi ant šluotos iš Šatrijos ragano kalno įsventinti ką tik nau- jai įstojusių į kraštotyrini- kų gretas ir priėmusių gar- bingą priesaiką, žmonių.

Vakaronėje gerias žodžiais buvo pašlovinti kraštotyri- ninkai ir darbščios skruzdės triušės ištisus metus. Peda- gogos V. Kažukauskienė, O. Sakėniene, J. Marciukienė ir eilė kitų praeities palikimo saugotojų LTSR Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos pirmininko pava- duotojas K. Račkauskas ap- dovanojo šių draugijų padė- kos rašais.

Galvos prašviesėjo, veidai atjaunėjo nuo dainų, juoko, sąmojaus, liaudiškos išmin- ties perlų, kurių prisiklausė, prisiziūrėjo vakaronėje sve- čiai ir daug šiltų žodžių šir- dyje sukaupė vakaronės ini- ciatori, įkvėpėjai ir organi- zatorėi A. Baranausko ir A. Vienuolio-Zukausko memo- rialinio muziejaus direktorėi T. Mikeliūnaitėi, Paminklų apsaugos ir kraštotyros draugijos atsakingai sekre- torėi P. Malinauskienei, vi- sam muziejaus kolektyvui.

R. Bražienė

Klaipėdoje yra kur patl- sėti. Neseniai Taikos pro- spekte duris atvėrė Zvejų tarpteliniai poilsio namai „Vėtrungė“.

Trylikos aukštų pastate vienu me- tu gali ilsėtis daugiau kaip penki šimtai jūrei- vių. Čia sudarytos geros poilsio sąlygos. „Vėtrun- gėje“ įrengta paskaitų-ki- no salė, ryšių skyrius, grįžusiems iš tolimojo plaukiojimo jūreiviams —

kapitonų klubas, bibliote- ka-skaitykla, sporto salė, biliardinė, kavinė, resto- ranas.

NUOTRAUKIOJE: „Vė- rungės“ skaitykloje.

B. Aleknavičiaus (ELTA) nuotr.

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1980, V. 6

Kad gatvėse eismas būtų saugus

Komunalinių įmonių kombinato saugaus eismo komisija, sudaryta iš 5 asmenų, dirba gana aktyviai. Savo posėdžiuose komisija svarsto eismo taisyklių pažeidėjus, pastoriai kontroliuoja mašinų ir mechanizmų techninę būklę. Pastebimi šios komisijos darbo rezultatai, dirbama be avarijų, padidėjo vairuotojų drausmė. Mes didėjantį ilgumėdais kombinato transporto priemonių vairuotojais S. Pranekevičiumi, V. Varnu, A. Cernaška, J. Skrupskeliu, A. Grigoniu. Jie nepažeidinėja eismo taisyklių, ne tik gerai dirba, bet yra pavyzdžiu ir gerai patarėjais jauniems vairuotojams.

Be patarimų ir nereguliarių, štai kai kurie jauni vairuotojai, dirbą kombinatu tik po 1-2 metus, Jonas Lauckas, Rimantas Dzienia jau buvo praradę teises. Su šiais žmonėmis mes iš karto neišsiskyrėme. Sustiprinome auklėjimą, darbo kontrolę ir jie mūsų patikėjimui neapvytė. Svarbiausiai padirbė darbininkais, šalikavėjais, dabar jie vėl dirba vairuotojais ir tikimės, kad ankstesnių klaidų nepakartos.

KIK pagal savo veiklos pobūdį yra atsakingas už rajono miestų gatvių tvarkinimą, už tai, kad miestuose eismas būtų saugus.

Kasmet skiriamas pastoriai didėjantis dėmesys kapitaliniam gatvių, aikščių ir pravažiavimų tvarkymui. 1979 m. miestų tvarkymui buvo išleista 352 t. rub. Kapitališkai atremontuotos Parko, Jablonskio, Anykštos gatvės, daliniai — Vieniybės ir Kvarco gatvės. Apšviestos Jablonskio, Anykštos, Parko, Žemiečių gatvės.

Ir šiais metais nemažesni dėmesį skiriame kapitaliniam gatvių tvarkymui. Planuojame sutvarkyti Taikos gatvę. Čia darbai jau pradėti. Kvarco mieste Cerniachovskio gatvėje įrengsime šalikavimus. Tas žymiai sustiprins pėsčiųjų eismo saugumą. Jau pradėtas Anykščių miesto Kolūkiečių gatvės kapitalinis remontas. Šiais metais gatvių apšvietimas bus sutvarkytas Kolūkiečių, Draugystės, Opansko, Vaidžanto, Svyturio, Spartako,

Janonio, Vorutos, K. Rimšos, Ukmergės gatvėse. Jei kasmet gatvių apšvietimo darbai atliekami už 18-20 t. rub., tai šiais metais jų bus atlikta už 50 t. rub. Tas irgi padės gerinti eismo saugumą.

Jei gausime papildomų lėšų bei medžiagų, jau šiais metais apšviessime Būgos, Kurklių, Sportininkų, Šilo, Seimyniškėlių, Stadiono ir kt. gatves. Planuojamos sutvarkyti Ubagevičiaus ir Vieniybės gatvės, o taip pat Būgos, S. Nėries, Puntuko, Turgaus gatvės. Tai žymiai pagerins mokinių eismo saugumą tame rajone. Taip pat jau turime techninę dokumentaciją J. Biliūno gatvės apšvietimo linijos rekonstrukcijai. Analogiškas projektas ruošiamas ir Vieniolio gatvei. Įgyvendinus šiuos sumanymus, žymiai pagerės eismo saugumas.

Didelę reikšmę eismo saugumui ir bendrai miesto tvarkai bei gatvių išvaizdai turi einamasis gatvių remontas, miesto gyventojų požiūris į drausmę ir tvarką.

Kasmet, iki gegužės pradžios, užtaisome gatvėse duobes, atnaujiname kelio ženklus, perdažome jų stovus. Be to, greit ir vėl akis bado nelvarka, nes naktimis chuliganai tai šen, tai ten viską išvarto, sulaužo vaizdinės agitacijos stendus, šviečiančius ženklus, suoliukus, netgi šukšlių dėžes. Tai padaro paaugliai ir dažnai neblaivūs. Ne iš kur nors atvykę, o gyveną mūsų tarpe. Ir niekaip jų nesugebame deramai sudrausti.

Neseniai buvo sudaužyti šviečiantys ženklai Ubagevičiaus gatvėje, sugadinti vaizdinės agitacijos stendai Baranauko aikštės skvere. Padaryta nuostolių už 152 rub. Dėka gyventojų buvo surasti asmenys, padarę šiuos nusikaltimus. Tai broliai Duškevičiai, Lafatujevas ir Sinakovas. Jų tėvai jau padengė nuostolius. Na, o jei šie jaunuoliai ką nors panašaus iškrės pakartotinai, nebetikslinga būtų pasitenkinti vien nuostolių padengimu.

Dar viena mūsų gatvių bėda — perkasinėtojai. Žinoma,

be kasinėjimų mieste neapšieisi: klojami nauji kabeliai, kitos požeminės komunikacijos. Išduodant leidimą kasinėjimui, visada įpareigojama, baigus darbus, atstatyti buvusią dangą. Deja, ryšininkai, Statybos ir remonto valdyba šį įpareigojimą pamiršta, o leidimo išdavėjai nepasinaudoja teise bausti žemės darbų ir kasinėjimų taisyklių pažeidėjus. Taip gatvėse lieka duobės ir grioviai, sukeliantieji pavojų eismo saugumui.

Dažnai transporto priemonės statomos neleistose vietose. O juk miesto centre universalinės parduotuvės kieme, P. Cvirkos gatvėje yra gana erdvios aikštelės ir kol kas jų pakanka. Nedrausmingus vairuotojus reikia griežčiau bausti, nes, užgriozdindami transporto priemonėmis gatves, jie trikdo eismą, apriboja matomumą ir tuo sudaro pavojų eismo saugumui.

Kaip matome ir nedideliuose mūsų rajono miestuose, užtikrinant saugų eismą, yra visa eilė nesklaidumų. Juos pašalinti galima tik visų sutelktomis pastangomis.

S. Jasevičius
Anykščių rajono komunalinių įmonių kombinato viršininkas

Vertikalus apželdinimas

Iš dekoratyvinių augalų svarbią vietą užima įvairūs vijokliniai, kurie plačiai naudojami Cekoslovakijos ir kitų užsienio šalių miestų vertikaliai apželdinimui.

Ten vijokliniais augalais puošiamos gyvenamųjų namų sienos, tvoros, pavėsines, medžių kamienai, įruošiamos piramidės, kolonos, žaliosios girliandos miestų parkuose ir skveruose. Vertikaliu apželdinimu puošiami ne tik pastatai, nepasizymintys architektūrinio grožio, bet ir aukštos architektūrinės vertės pastatai, rūmai, senoviškos pilys ir kiti architektūros paminklai.

Kam teko lankytis Cekoslovakijoje, tas ilgai prisimins Pralios Kremliaus rūmus, kurių sienas per visą aukštį puošia vijokliniai augalai. Nemažiau žavi netoli Bratislavos esanti senoji Lednecės pilis, kurios sienas gaubia Engelmano formos penkialapis vynuotis, sugėbantis išelių galuose išsivysčiusių siurbtukų pagalba prisitvirtinti net prie vertikalios stiklo.

Viena iš svarbiausių vijoklinių augalų teigiamų pusių yra ta, kad šie augalai gali būti pritaikomi ten, kur nei medžiai, nei krūmai negali būti panaudojami.

Be to, šie augalai per palyginti trumpą laiką gali pakilti gana aukštai ir sudaryti išsivysčiusią žalią ir žydinčią dangą. Dauguma vijoklinių augalų turi gražią lapų,

ryšklius ir kvapius žiedus, dekoratyvius vaisius.

Tarybų šalyje vertikalus apželdinimas daugiausia paplitęs Užgorodo, Lvovo ir Rygos miestuose.

Mūsų mieste kai kas mano, kad architektūrinio požiūriu gražių pastatų neverta apželdinti vijokliniais augalais. Kam teko būti Užkarpėje, tas matė, kokie jaukus yra daugiaaukščiai ir vienaaukščiai gyvenamieji namai, poliklinikos, viešbučiai, sanatorių korpusai iš gatvės pusės papuošti vijoklinėmis rožėmis, vynuogėmis, stambiažiedėmis raganėmis, penkialapiu vynyviu.

Vertėtų ir mums prisiminti, kad vertikalus apželdinimas yra ne tik kiekvieno pastato puošmena, bet ir gyva laboratorija, praturtinanti orą deguonimi, be kurio žmogus negali gyventi. Vijokliniai augalai apsaugo pastatus ir nuo dulkių, kuriuos lietaus nuplaunamos nuo augalų lapų.

Mūsų sąlygomis nuo gatvės pusės fasadines sienas geriausia tikty apželdinti vijoklinėmis rožėmis, stambiažiedėmis raganėmis, sausmedžiais arba šalčiui atspariomis vynuogėmis, jelgu šios sienos yra pakankamai apšviestos. Prie šlaunelių sienų augintinos aktinidijos, šlandros, penkialapiai vynyčiai, ypač jie tikty prie penkialaukščių namų J. Biliūno gatvėje papuošti. Dar didesnes galimybes vijokliniai

augalai turi, dekoruojant poilsio kampelius, vaikų žaidimo aikšteles, pavėsines, verandas ir sudarant žalią zoną gražiai žydintiems krūmams ir medžiams išryškinti.

Be šia pamlnėtų dauglamečių vijoklinių augalų galima apželdinimui naudoti ir viennecius augalus: kvapij pelėžirni, raudonžiedes pupeles, sukučius ir kitus.

Vijoklinius augalus galima plačiai pritaikyti ne tik individualiose sodybose, bet ir prie daugiabučių namų, o kolektyviniuose soduose. LSD Anykščių gėlininkystės skyriaus pirmaujantis gėlininkai turi pasidauginę nemažus kiekius šių stambiažiedžių raganių vėslių: Džipsi Kven — mėlynai žydinti, Vill de Lion — raudonai žydinti, Marsel Mozer — mėlyva su rožiniais ruoželiais, Jadyga Valenis — balta, Nadieža — šviesiai mėlyna, Prezident — stambiais mėlynais žiedais, Lovson ir Ana Anisimovna — šviesiai mėlynais žiedais ir kitų vėslių. Minėtų raganų, Brauno ir kitų vėslių sausmedžių, Engelmano formos penkialapio vynyčio ir aktinidijos sodinuku bus galima įsigyti pavasarį namų sodinimui LSD Anykščių gėlininkystės skyriaus gėlių kloske, kuris yra knygyno patalpoje.

Afb. Cernauskas
LSD Anykščių gėlininkystės skyriaus valdybos pirmininko pavaduotojas

Redaktorius pavaduotojas K. KAIRIUKSTIS

JONUI GUDELIUI
Dėl mylimos mamytės mirties reiškiamė nuosirdžią užuojautą.
Anykščių AKV administracija ir profsąjunginė organizacija

POVILUI GUDELIUI
Dėl mylimos mamytės mirties reiškiamė nuosirdžią užuojautą.
„Nevėžio“ kolūkio valdyba ir ITD

JONUI GUDELIUI
Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
Anykščių AKV mechanikai, vairuotojai ir dirbtuvių darbuotojai

JUOZUI ir POVILUI GUDELIAMS
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai žmonai ir mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia „Nevėžio“ kolūkio valdyba

GERDAI ir PETRUI PACINSKAMS
Tegul mūsų nuosirdžios užuojautos žodžiai paguodžia Jus dėl mylimo sūnelio mirties.
M. Melnikaitės kolūkio specialistai

VLADAI PIŠKIKIENEI
Tarlame nuosirdžius užuojautos žodžius ir liūdimę kartu dėl Jūsų mylimos mamytės mirties.
Bendradarbės

JONUI VILDZIONUI ir JANEI VILDZIONAITEI
Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
„Gintaro“ kolūkio daržininkystės darbuotojai

ANTANUI ir JULEI MATIUKAMS
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai dukrai, nuosirdžią užuojautą reiškia „Nevėžio“ kolūkio valdyba ir visuomeninės organizacijos

JONUI VILDZIONUI
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia „Gintaro“ kolūkio brigadininkai

POVILUI DIGIMUI
Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.
Jakiškio tarybinio ūkio dirbantieji

JONUI VILDZIONUI
Leiskite nors keliais užuojautos žodžiais palengvinti Jūsų skausmą, mirus mylimai mamytei.
„Gintaro“ kolūkio agronomai

POVILUI DIGIMUI
Su Tavim dalinamės džiaugsmais ir rūpesčiais, leisk pasidalinti ir skausmu, kurį sukėlė mylimo tėvelio mirtis.
Jakiškio tarybinio ūkio komjaunuoliai

JAKOVUI PADVAROTNIKOVUI
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia Pergalės gatvės namo Nr. 22 II laiptinės gyventojai

STASEI SIMKIENEI
Mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia Gavėnavičiai, Gronskienė, Rinkevičiai, Paunksniai, Mameiščiai, Sumylos, Karveliai, Kalinkos, Zukauskai, Karpovai

ADOMUI PANKEVICIUI
Netekus brangauslo žmogaus — mamytės, nuosirdžią užuojautą reiškia Pūžemienė ir Jasikonų šeima

VERONIKAI SAPOLIENEI
Mylimai mamytei mirus, nuosirdžią užuojautą reiškia Jakiškio tarybinio ūkio Janonių feromos darbuotojų kolektyvas.

Mirus TEKLEI BLAZIENEI, reiškiamė nuosirdžią užuojautą velionės artimiesiems.
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vinas“ administracija ir profsąjunginė organizacija

VERUTEI SAPOLIENEI
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia Jakiškio tarybinio ūkio dirbantieji

POVILUI DIGIMUI
Tegu nuosirdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui.
Jakiškio tarybinio ūkio dirbantieji

Nuosirdžiai užjaučiame PETRĄ DIGIMĄ, jo tėveliui mirus.
Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo autotransporto darbuotojai

POVILUI DIGIMUI
Su Tavim dalinamės džiaugsmais ir rūpesčiais, leisk pasidalinti ir skausmu, kurį sukėlė mylimo tėvelio mirtis.
Jakiškio tarybinio ūkio komjaunuoliai

JUOZUI BLAZIUI
Liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia Cemaškos, Gindrenai, Sasnauskai, Pociūnai, Baliukienė

Nuosirdžiai užjaučiame PETRĄ DIGIMĄ, tėveliui mirus.
Anykščių rajoninio gamybinio susivienijimo administracija ir profsąjunginė organizacija

JUOZUI BLAZIUI
Giliaus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei, nuosirdžią užuojautą reiškia J. Biliūno gatvės namo Nr. 72 gyventojai ir M. Sriubienė

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktorius 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективнис дaрбaс» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Латвии и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

Rinko Panevėžio spaustuovė: Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Inde ksa 87262.

Išleina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.186 Užsak. Nr. 601